

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**

**Zásah složek integrovaného záchranného systému při mimořádné
události ve Věznici Vinařice**

**The Intervention of the Integrated Rescue System during an Incident at
the Vinařice Prison**

Bakalářská práce

Ochrana obyvatelstva
Plánování a řízení krizových situací

Vedoucí práce: kpt. Ing. Mgr. Hynek Černý

Radek Hošek

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem **Zásah složek integrovaného záchranného systému při mimořádné události ve Věznici Vinařice** vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 19.05.2017

.....
podpis

Poděkování

Touto cestou bych rád velice poděkoval mému vedoucímu práce kpt. Ing. Mgr. Hynkovi Černému z HZS Středočeského kraje, územního odboru Beroun za jeho cenné rady, připomínky a hlavně vstřícnost, trpělivost a drahocenný čas, který mi věnoval při psaní mé bakalářské práce.

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je nastínit problematiku zásahu složek integrovaného záchranného systému při mimořádné události ve Věznici Vinařice, kdy budovu odsouzených zasáhl požár.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá platnými právními předpisy, snaží se vysvětlit základní pojmy potřebné k vytvoření uceleného náhledu na problematiku specifického místa zásahu pro složky integrovaného záchranného systému v prostorách věznice.

Praktická část je věnována modelové situaci ve Věznici Vinařice a to požáru ubytovny odsouzených. Modelová situace je namodelována z pohledu zasahujících složek integrovaného záchranného systému a Vězeňské služby České republiky. V praktické části je analyzován možný zásah složek integrovaného záchranného systému, proces nasazování sil a prostředků jejich koordinace a součinnost s Vězeňskou službou. Dále jsou analyzována rizika pro zasahující složky.

Výsledkem je doporučení pořízení požárních hlásičů do věznice, použití aplikace Poplach při realizaci Plánu vyrozumění a svozu, změna systému otevírání dveří pomocí klíčového systému a vytvoření metodického listu.

V závěru bakalářské práce je zhodnocen zásah složek integrovaného záchranného systému a Vězeňské služby ve Věznici Vinařice.

klíčová slova:

požár, mimořádná událost, integrovaný záchranný systém, Věznice Vinařice, jednotky požární ochrany

Résumé

The bachelor thesis discusses significant issues related to the intervention of Integrated Rescue System bodies during an extraordinary event in Vinařice prison, in particular a fire in the prisoners' quarters.

The theoretical part of the bachelor thesis introduces relevant laws and regulations in force and explains basic concepts necessary for creating a comprehensive overview of the issue of a specific place for intervention of Integrated Rescue System bodies within the premises of a prison.

The practical part describes a model situation in Vinařice prison, in particular a fire in the prisoners' quarters. The model situation is modeled from the point of view of intervening bodies of the Integrated Rescue System and the Prison Service of the Czech Republic. The practical part analyzes a possible intervention of Integrated Rescue System bodies, the process of deploying the forces and coordinating them and the cooperation with the Prison Service. Furthermore, risks for the intervening bodies are analyzed in this part.

The thesis recommends acquisition of fire alarms for the prison, use of the application called Alarm with implementation of PVaS (Plan of notification and collection), change of the system of door opening using a key system and creation of a methodology sheet.

In its conclusion, the bachelor thesis provides an assessment of an intervention of Integrated Rescue System and the Prison Service bodies in Vinařice prison.

Key concepts:

fire, extraordinary event, Integrated Rescue System, Vinařice prison, fire protection units

Obsah

Úvod	9
Teoretická část	10
1. Základní pojmy v oblasti IZS a Věznice Vinařice	11
2. Historie a současnost záchranných složek	13
3. Integrovaný záchranný systém	15
3.1. Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany	16
3.1.1. Generální ředitelství HZS České republiky	17
3.1.2. Hasičské záchranné sbory krajů	17
3.1.3. Územní odbory, stanice a jednotky HZS krajů	17
3.1.4. Operační a informační střediska HZS České	18
3.1.5. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce	18
3.1.6. Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku	18
3.1.7. Vojenské hasičské jednotky	19
3.1.8. Operační působnost jednotek požární ochrany	19
3.1.9. Plošné pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany	21
3.2. Policie České republiky	22
3.3. Zdravotnická záchranná služba	24
3.3.1. Zdravotnické operační středisko	26
4. Vězeňská služba České republiky	28
4.1. Věznice Vinařice	29
5. Plány Věznice Vinařice	30
6. Věznice a specifika místa zásahu	41
7. START	44
8. Kazuistika	46
8.1. Požár Věznice Vinařice	46
8.2. Požár Vazební Věznice Praha Pankrác	46
9. Cíl práce	48
10. Metodika bakalářské práce	49
11. Modelová situace mimořádné události ve Věznici Vinařice	51
12. Analýza zásahu složek IZS při mimořádné události ve Věznici Vinařice	57

13. Analýza procesu nasazování sil a prostředků jejich koordinace a součinnost s Vězeňskou službou	61
14. Rizika pro zasahující složky	62
15. Doporučená opatření	62
16. Diskuse	67
Závěr	70
Použitá literatura	71

Úvod

Jako příslušníka Vězeňské služby zařazeného v organizační jednotce Vinařice mě vždy zajímalo, jaké řešení může být nastoleno při mimořádné události z pohledu samotných složek integrovaného záchranného systému.

Věznice Vinařice představuje jako jiné typy věznic spoustu odlišností z hlediska samotného zásahu těchto složek, věznice jako uzavřený objekt mají různá bezpečnostní opatření, které tyto složky musí akceptovat.

V této bakalářské práci jsem se snažil přiblížit činnosti z pohledu samotných složek integrovaného záchranného systému a Vězeňské služby. Teoretická část se snaží přiblížit daná specifika a odlišnosti, které se nacházejí v těchto objektech.

Samotná praktická část této práce je věnována modelové situaci, na které si názorně ukážeme samotný zásah složek integrovaného záchranného systému a Vězeňské služby Věznice Vinařice. Rozebereme proces nasazování sil, prostředků a rizika pro zasahující složky.

Výstupem bude navržení metodického listu a opatření, které mají přispět k zlepšení z pohledu na samotný zásah těchto složek.

Teoretická část

1. Základní pojmy v oblasti IZS a Věznice Vinařice

Kritický stav

Pod pojmem kritický stav si můžeme představit situaci, kdy nemocný je bezprostředně ohrožen na životě následkem selhávání základních životních funkcí, ztrátě vědomí, dýchání, krevního oběhu a vnitřního prostředí. Mezi příznaky kritického stavu můžeme zařadit změnu barvy, pocení, třesavku, hypovolémie, ztráta žil se vznikem hypotenze, arytmie, náhle vzniklá bolest na hrudi, změna tělesné teploty, změna očních zornic, křeče, neklid a aj. [1]

Neodkladná péče

Neodkladnou péči můžeme vysvětlit jako zdravotní péči o nemocné, kteří se nacházejí v bezprostředním ohrožení života nebo stavu, kdy došlo k vážnému poškození zdraví. [1]

Při neposkytnutí této péči by došlo ke zhoršení stavu pacienta nebo jeho smrti, péče je poskytována na místě vzniku událostí, během převozu a ve zdravotnickém zařízení. Neodkladnou péči rozdělujeme podle místa poskytování na přednemocniční a nemocniční. [1]

Mimořádná událost

Mimořádnou událostí rozumíme stav, při kterém dochází k nahromadění, úbytku nebo uvolnění určitých hmot, sil nebo energie, tyto síly působí škodlivě a ničivě na obyvatelstvo, životní prostředí, ekonomiku, materiální a kulturní hodnoty země. [1]

Havárie

Havárií se stává mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem technických zařízení a budov nebo kdy subjekty se zabývají výrobou, zpracováním, skladováním, užitím a přepravou nebezpečných látek. [1]

Katastrofa

Katastrofa je definována jako vzniklá mimořádná událost velkého rozsahu, kterou mohou úspěšně vyřešit jen složky IZS uplatní-li koordinovaný postup pod řízením správních úřadů a obcí. [1]

Záchranné práce

Činnosti k odvrácení nebo omezení rizik vzniklých bezprostředně mimořádnou událostí, především ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí. [2]

Likvidační práce

Likvidační práce lze chápat jako činnosti k odstranění následků, které způsobila mimořádná událost. [2]

2. Historie a současnost záchranných složek

V našich podmínkách začalo být evidentní celkově řešit záchranný systém již v roce 1991. Ze zásadních problémů byla v oblasti záchrannářství legislativní jalovost pro oblast každodenních nehod, havárií a jiných nouzových stavů.[3]

Byly sice přítomny separátní právní předpisy pro složky zabývající se ochranou, ale neexistoval ucelený právní předpis postihující sféru ochrany jako jednotného celku. [3]

Za účelem překonání tohoto stavu byl 19. 5. 1993 přijat usnesením vlády návrh zásad IZS. Hlavní zásady vycházely ze systémového pojetí, podle kterého IZS nemá představovat organizaci v podobě nově vzniklé instituce, ale systém vazeb zabezpečující koordinovaný postup všech sil a prostředků záchranných složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při přípravě na likvidaci a zvládnutí mimořádných událostí včetně odstranění jejich následků. [3]

Do roku 1990 byla v Československu koncipována ochrana obyvatelstva (dříve nazývána civilní ochrana a civilní obrana) především jako součást opatření k přípravě státu a společnosti k obraně před možnými následky války za použití zbraní hromadného ničení. V 80 letech minulého století i jako součást opatření při úniku nebezpečných látek v souvislosti s výskytem havárií v průmyslu. [3]

Po skončení studené války stejně jako v jiných vyspělých evropských zemích a zemích světa došlo k přehodnocení dosavadních pojetí ochrany obyvatelstva a začalo reagovat na aktuální hrozby a rizika, včetně rizik vzniklých z průmyslových havárií, teroristických útoků, živelných pohrom, epidemií, ekologických nebezpečí, které souvisí se změnou klimatu na Zemi. [4]

Na začátku tisíciletí a převodem státní správy ve věcech civilní obrany z rezortu ministerstva obrany z 1. 1. 2001 začala realizace zásadních transformačních procesů v oblasti ochrany obyvatelstva České republiky. [4]

Z dnešního pohledu můžeme chápat ochranu obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace a nouzové přežití obyvatelstva, při zabezpečení ochrany jejich života, zdraví a majetku. [4]

Je to soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů a dalších zaujatých orgánů, organizací, složek a obyvatelstva, prováděných s cílem co nejvíce snížit riziko negativních dopadů možných mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy lidí a jejich životních předpokladů. Česká republika se může srovnávat s ostatními evropskými státy v pojetí ochrany obyvatelstva. [4]

Do oblasti ochrany obyvatelstva můžeme zařadit také ochranu proti terorismu. Vzhledem k dnešnímu vývoji ve světě a rostoucí globalizaci není před útokem, terorismu ochráněná žádná země na světě. [4]

Proto je velmi důležité těmto útokům předcházet pomocí preventivních opatření proti terorismu. V případě selhání preventivních opatření jsou rozhodujícími složkami, které odpovídají za řešení případných následků teroristického útoku složky IZS, především HZS ČR, PČR, ZZS a Armáda ČR. [4]

Česká republika soustavně posiluje oblast ochrany obyvatelstva, která spadá pod diki Ministerstva vnitra ČR. Plněním úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva je svěčeno HZS ČR, který má za úkol zabezpečit a koordinovat organizační a technická opatření v této oblasti. Hlavním úkolem je varování, ukrytí, evakuace, individuální ochrana, humanitární pomoc a nouzové přežití obyvatelstva. [4]

3. Integrovaný záchranný systém

IZS vychází ze zákona č. 239/2000 Sb., ze dne 28. 6. 2000 kdy se Parlament České republiky usnesl na tomto zákoně.

IZS ve smyslu zákona můžeme definovat jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací. V praxi se IZS používá v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma nebo více složkami IZS. [2]

V České republice podle zákona o IZS jsou základními složkami:

- Hasičský záchranný sbor České republiky
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Zdravotnická záchranná služba
- Policie České republiky [9]

Ostatní složky podle zákona o IZS:

- obecní/městská policie
- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
- ostatní záchranné sbory
- orgány ochrany veřejného zdraví
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- český červený kříž
- zařízení civilní ochrany
- horská služba ČR aj. [4]

3.1. Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany

Hasičský záchranný sbor České republiky je definován na základě zákona 320/2015 Sb. O Hasičském záchranném sboru České republiky. HZS patří svým zaměřením k záchranným sborům.

HZS je základní složkou IZS mezi jeho poslání patří především chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a v případě vzniku mimořádné události poskytovat účinnou pomoc. HZS je též oprávněn uzavírat s určenými subjekty dohody o vzájemné spolupráci, které upravují blíže specifikované podmínky jménem České republiky. [6]

HZS je řízen Ministerstvem vnitra, jehož nejvyšším nadřízeným je ministr vnitra, centrálně je řízen generálním ředitelstvím HZS. [6]

Složení Hasičského záchranného sboru ČR:

- generální ředitelství hasičského záchranného sboru
- hasičské záchranné sbory krajů
- záchranný útvar
- Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku Místku
- Vzdělávací, technická a účelová zařízení [6]

3.1.1. Generální ředitelství Hasičské záchranného sboru České republiky

V jeho čele stojí generální ředitel HZS, jehož jmenuje a odvolává ministr Vnitřní
ČR. Stanoví li zvláštní právní předpis HZS působnost ministerstva, vykonává ji
generální ředitelství. [7]

GŘ HZS řídí:

- HZS krajů

- záchranný útvar [7]

3.1.2. Hasičské záchranné sbory krajů

Dle zákona jsou HZS kraje orgánem státní správy v oblasti požární ochrany, IZS,
v ochraně obyvatelstva a krizovém řízení. Jsou financovány z rozpočtu Ministerstva
vnitřní z jeho rozpočtové kapitoly. V kraji řídí výkon požární ochrany a ochrany před
vznikem mimořádných událostí, zajišťují úkoly státní správy s působností v požární
ochraně, IZS, krizovém řízení, civilním nouzovém plánování a ochraně obyvatelstva [7]

3.1.3. Územní odbory, stanice a jednotky Hasičského záchranného sboru krajů

HZS krajů se rozdělují na tzv. územní odbory, které na území okresů nebo
větším vykonávají správní a organizační činnost. [7]

Základním uskupením HZS ČR jsou stanice HZS krajů, kterých je na území ČR
238 a ve většině případů jsou umístěny v obcích s rozšířenou působností. Na
stanicích jsou rozmístěny jednotky HZS krajů. Musíme si představit pod pojmem
jednotka HZS kraje síly a prostředky HZS určené k výjezdu k mimořádným událostem.
Podle velikosti se jednotky dělí na čtyři, družstvo, družstvo o sníženém početním stavu
a skupinu. [7]

Rozdělení jednotek podle stavu příslušníků HZS:

četa – 2 a více družstev

družstvo – 6 hasičů s technikou

družstvo o sníženém početním stavu – 4 hasiči s technikou

skupina – 2 až 3 hasiči s technikou [7]

3.1.4. Operační a informační střediska Hasičského záchranného sboru České republiky

Operační středisko zvané též dispečink nebo stálá služba, zabezpečuje komunikaci s vnějším světem. OPIS přijímají tísňová volání na tel. čísla 150, 155, 158. Zákon o IZS stanovuje funkci koordinujících operačně komunikativních prvků, které považuje OPIS IZS. [8]

OPIS IZS jsou přítomny ve všech krajských městech České republiky, kromě OPIS IZS jsou též zřízena technická centra tísňového volání, určená prvořadně k přijímání tísňového volání jednotného evropského čísla 112. [2]

3.1.5. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Zřizovatel SDHO je obec, obec může mít i více jak jednu jednotku SDHO tak aby byly tyto jednotky rozmístěny v místních částech obce. Velitelem SDHO jmenuje a odvolává starosta obce po vyjádření HZS kraje k jeho způsobilosti vykonávat velitele. [7]

3.1.6. Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

SDH podniku je zřízen právnickou nebo fyzickou osobou, které tato povinnost vznikla z rozhodnutí orgánu státního požárního dozoru – HZS kraje. [7]

Jednotka SDH podniku spadá pod místní působnost podniku, který ji zřídil, pokud má SDH podniku upravenou dohodu s HZS kraje lze využít jednotku pro územní působnost kraje. [7]

3.1.7. Vojenské hasičské jednotky

Zvláštním druhem jednotek PO lze chápat VH jednotky. Působností spadají do vojenských objektů, vojenských útvarů, vojenských zařízení, vojenských záchranných útvarů, muničních skladů, vojenských letišť, raketových základen a cvičných vojenských prostorů. [7]

Ministerstvo obrany zřídilo 15 VH jednotek, které řídí Ředitelstvím logistické a zdravotnické podpory pro zajištění hasebních obvodů vojenských výcvikových prostorů a skladů. [7]

Složení VH jednotek se skládá z vojáků a občanských zaměstnanců. V případě společného zásahu jednotek PO a VH jednotek se uplatňuje pravidlo přednostního velení. [7]

3.1.8. Operační působnost jednotek požární ochrany

Druhy jednotek PO mají svoji operační hodnotu podle, které jednotku řadíme do kategorie JPO I až JPO VI. Číslo operační jednotky JPO vypovídá o schopnosti jednotky PO zahájit a provést zásah, tato hodnota deklaruje postavení jednotky PO v systému. Hodnota operační jednotky PO je tvořena dobou výjezdu a působností PO. [7]

Výjezd jednotky PO k zásahu z místa svého působiště je stanoven v § 11 vyhlášky č. 247/2001 Sb. [7]

Je-li vyhlášen poplach jednotky vyjíždějí:

- do 2 minut jsou-li jednotky složené z hasičů z povolání

- do 10 minut jsou-li jednotky složené výlučně z hasičů, kteří službu v jednotce nevykonávají jako své povolání

- do 5 minut jsou-li jednotky složené z hasičů výše jmenovaných nebo z členů, kterým byla určena pohotovost mimo pracoviště

- do 5 minut jsou-li jednotky HZS kraje zřízeny na stanici typu PO. [7]

Působnost jednotky PO vyplývá z právního postavení jednotlivých druhů jednotek PO a účelu pro které byly tyto jednotky PO zřízeny. [7]

Tab.1-Kategorie jednotek PO a jejich operační hodnota [7]

jednotka PO		doba výjezdu	působnost	optimální vzdálenost pro dojezd k zásahu	efektivní doba jízdy
kategorie	druh	min		km	min
JPO I	jednotka HZS kraje	2	územní	15-20	18
JPO II	jednotka SDH obce	5		7,5-10	10
JPO III		10			
JPO V		10			
JPO IV	Jednotka HZS podniku	2	místní	do 5	5
JPO VI	jednotka SDH podniku	10			

3.1.9. Plošné pokrytí území České republiky jednotkami požární ochrany

V České republice vytvářejí jednotky PO systém plošného pokrytí území České republiky jednotkami PO. Plošné pokrytí JPO je utvořeno z plošného pokrytí krajů a je vyvozeno od požadavků na zahájení zásahu minimálně tři jednotek PO pro každé katastrální území obce. [7]

Uspořádání a vybavení jednotek PO musí být voleno tak, aby umístění jednotlivých druhů PO bylo v požadovaném čase podle stupně nebezpečí zabezpečeno požadovaným množstvím sil a prostředků. [7]

Základním prvkem systému plošného pokrytí jsou jednotky PO. Plošné pokrytí je právně vymezeno v zákoně o požární ochraně č. 133/1985 Sb. [7]

Tab.2-Kategorie jednotek PO a jejich operační hodnota [7]

stupeň nebezpečí území obce		počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

3.2. Policie České republiky

Policie České republiky vychází ze zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů. PČR je výkonným orgánem státní moci v oblasti bezpečnosti občanů, ochrany majetku a veřejného pořádku. PČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem.[9]

Organizačně tento ozbrojený bezpečnostní sbor spadá pod resort Ministerstva vnitra, který ho centrálně řídí. Policejní organizační strukturu tvoří Policejní prezidium ČR, správy krajů a hlavního města Prahy a okresních ředitelství. V čele PČR stojí policejní prezident, který se zodpovídá Ministrovi vnitra. [9]

PČR jako základní složka IZS plní při krizových situacích bezprostředně její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě vzniku a plní převážně tyto úkoly:

- uzavírá místa zásahu a omezuje vstup nežádoucích osob
- zachraňuje bezprostředně ohrožené osoby, zvířata nebo majetek popřípadě probíhá evakuaci
- zabezpečuje regulaci volného pohybu osob a dopravy v místě zásahu a přilehlém okolí
- zabezpečuje věci spojené s kriminalitou
- poskytuje nezbytné informace příslušným osobám, které jsou postiženy krizovou situací
- zajišťuje dokumentování údajů a skutečností za účelem zjištění a objasnění příčin vzniku mimořádné události
- spolupracuje a koordinuje složky IZS [9]

Je-li zvýšené riziko stupně ohrožení bezpečnosti, PČR provádí zvýšenou ochranu státních hranic, ústavních činitelů, objektů státní správy, zastupitelských objektů, které představují zvláštní význam dále pak provádí zvýšenou ochranu objektů MV a PČR. [9]

Pokud je zapotřebí přednostně vyšetřuje trestnou činnost a spolupodílí se na pátrání po mezinárodních teroristech nebo osob páchající závažnou trestnou činnost. [9]

Činnost PČR v rámci spolupráce IZS spočívá především v zajišťování podmínek pro záchranné práce, které jsou prováděny většinou jinými specializovanými složkami IZS. [9]

Pokud PČR provádí některé přímé záchranné činnosti tak většinou v případech, kdy PČR vysílá vycvičené specialisty, kteří disponují pro tuto činnost potřebným vybavením a materiálním zabezpečením. Jde především o potápěče, využití vrtulníků k záchranným činnostem nebo práce pyrotechniků či výškové práce. [9]

Organizační struktura Policie České republiky můžeme rozdělit na Policejní prezidium a Útvary PČR s celostátní působností. [9]

V PČR působí:

- služba pořádkové policie
- služba kriminální policie a vyšetřování
- služba správních činností
- ochranná služba
- služba cizinecké a pohraniční policie
- útvar rychlého nasazení
- služba železniční policie
- letecká služba [9]

Při řešení krizových situací v oblasti veřejného pořádku, bezpečnosti a katastrof může PČR využívat oprávnění vyplývající z právního hlediska zákona o Policii. [9]

Příslušníci PČR jsou oprávněni:

- požadovat vysvětlení
- zajistit osobu
- požadovat prokázání totožnosti
- odebrat zbraň
- k prohlídce dopravních prostředků
- k zajištění bezpečnosti chráněných osob
- k zajištění bezpečnosti civilní letecké dopravy
- k zajištění ochrany státních hranic [9]

V rámci zájmu ochrany vlastní bezpečnosti a bezpečnosti osob, majetku a ochrany veřejného pořádku jsou příslušníci PČR oprávněni použít donucovací prostředky a střelnou zbraň stanovené podle zákona. [9]

3.3. Zdravotnická záchranná služba

ZZS je v ČR vymezena zákonem č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Příspěvková organizace zřízena příslušným krajem je poskytovatelem péče. K zajištění chodu přispívá kraj z krajského rozpočtu, veřejného zdravotního pojištění a z prostředků ze státního rozpočtu, které jsou vyčleněny na zajištění připravenosti na řešení mimořádných událostí a krizových situací. [9]

Z všeobecného zdravotního pojištění prostředky pokrývají pouze asi 25% nákladů vynaložených na poskytování této služby. [9]

V případě závažného postižení zdraví osoby nebo přímého ohrožení života poskytuje ZZS přednemocniční neodkladnou péči. Dle závažnosti stavu pacienta je nejčastěji hodnocen podle skórovacího systému NACA. [7]

Tab.3- Skórovací systém NACA [7]

skóre	závažnost	onemocnění	trauma
0	žádná	žádná onemocnění	žádné poranění
1	lehká	lehká funkční porucha	nezávažné poranění
2	střední	středně závažná funkční porucha	středně těžká poranění
3	vysoká	těžká funkční porucha bez známek selhávání životních funkcí	těžká poranění jedné části těla bez ohrožení života
4	potenciální ohrožení života	těžká funkční porucha bez přímého ohrožení života	těžké poranění více částí těla bez ohrožení života
5	přímá ohrožení života	těžká porucha životní funkce ohrožující život	těžké poranění více částí těla a orgánů ohrožující život
6	KPR	selhávání základních životních funkcí bezprostředně ohrožující život	těžké poranění více částí těla a orgánů se selháváním základních životních funkcí bezprostředně ohrožující život
7	smrt	primárně smrtelné onemocnění	primárně smrtelné poranění

V ČR zákon stanoví dojezdovou dobu do 20 minut pro celé území republiky, která musí být dodržena vždy, kromě nepředvídatelných dopravních nebo povětrnostních podmínek. V okamžiku přijetí výzvy k výjezdu výjezdovou skupinou se počítá dojezdová doba. [7]

ZZS v rámci základní činnosti provádí příjem a vyhodnocení tísňového volání na lince 155 – zdravotnické operační středisko, po zhodnocení tísňového volání je rozhodnuto o nejvhodnějším řešení včetně rozhodnutí o vyslání nejvhodnější výjezdové skupiny a následného operačního řízení. [7]

ZZS poskytuje telefonickou asistovanou první pomoc, spolupracuje s poskytovatelem akutní lůžkové péče, provádí vyšetření postižené osoby a poskytuje zdravotní péče na místě vzniku události a cestou do zřízení lůžkové péče. Na místě hromadného postižení osob následkem mimořádné události též poskytuje specifické třídění raněných. [7]

V rámci ZZS dělíme výjezdy:

- primární výjezd (na základě přijatého tísňového volání nebo informace jinou složkou IZS)
- sekundární výjezd (transport pacienta mezi poskytovateli zdravotních služeb, kdy jeho stav neumožňuje běžný převoz v zdravotní přepravní službě).[7]

3.3.1. Zdravotnické operační středisko

ZOS je centrálním pracovištěm a má nezastupitelnou úlohu, kdy jeho funkci můžeme přirovnat k řídicímu orgánu lidí mozku. Funguje v nepřetržitém provozu, kde probíhá operační řízení, kdy přijímá a vyhodnocuje tísňové výzvy, přebírá a vyhodnocuje výzvy od IZS a orgánu krizového řízení. [7]

ZOS vydává pokyny výjezdovým skupinám, poskytuje telefonickou asistovanou pomoc, spolupracuje s ostatními zdravotními středisky jiných ZZS a IZS, zajišťuje komunikaci s poskytovateli akutní lůžkové péče, koordinuje předávání pacientů poskytovatelů akutní lůžkové péče a koordinuje přepravu pacientů a osob mezi poskytovateli zdravotních služeb. [7]

Zdravotničtí záchranáři a všeobecné sestry pracují na ZOS v roli operátorů, kdy jejich činnost může být na různých pracovištích odlišná. Ve většině zdravotnických záchranných služeb se prosazuje sériový procesní režim. Kdy prvním je operátor, který získává informace a poskytuje telefonickou asistovanou první pomoc a následně požadavek předá druhému dispečerovi, který vysílá výjezdové skupiny a provede jejich operační řízení v terénu. [7]

ZOS vyhodnocuje tísňové výzvy, které probíhají podle standardů stanovených vedoucím lékařem ZOS. Standardy musí splňovat podmínky stanovené vyhláškou ministerstva zdravotnictví, ve které jsou stanoveny čtyři stupně naléhavosti tísňového volání. [7]

První stupeň

- selhání nebo bezprostředně hrozící riziko selhání základních vitálních funkcí nebo vznik hromadného postižení zdraví

Druhý stupeň

- stavy spojené se selháním základních vitálních funkcí

Třetí stupeň

- stavy, kdy nehrozí selhání základních vitálních funkcí, ale z jiné zdravotní indikace je nutné poskytnout přednemocniční neodkladnou péči

Čtvrtý stupeň

- stavy, u kterých je operátorem ZOS rozhodnuto o vyslání výjezdové skupiny na místo vzniku události z jiných důvodů [7]

3.3.2. Výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby

Neodkladná péče je zajištěna výjezdovou skupinou, nebo výjezdovými skupinami, které se skládají ze zdravotnických pracovníků a mají vždy minimální dva pracovníky. [7]

Složení výjezdové skupiny se rozděluje na:

- RLP, výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci, kde působí lékař

- RZP, výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci, kde není přítomen lékař, ale pouze nelékařští zdravotničtí pracovníci [7]

4. Vězeňská služba České republiky

Vězeňská služba české republiky se zřizuje zákonem České národní rady o Vězeňské a justiční strážci České republiky č. 555/1992 ze dne 17. Listopadu 1992. [11.]

VSČR zajišťuje na území České republiky výkon vazby, výkon zabezpečovací detence a výkon trestů odnětí svobody. V rozsahu stanoveném v tomto zákonu zajišťuje ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudů a jejich správě a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti. [11]

VSČR patří do ozbrojených složek České republiky. Hlavním představitelem této ozbrojené složky je generální ředitel VSČR, který jí řídí. Jmenuje ho a odvolává ministr spravedlnosti, kterému se generální ředitel zodpovídá za fungování této ozbrojené organizace. VSČR je z titulu zákona správním úřadem a samostatnou účetní jednotkou. [11]

Organizačními jednotkami dle zákona jsou:

- a) generální ředitelství
- b) vazební věznice
- c) věznice
- d) ústavy pro výkon zabezpečovací detence
- e) Střední odborné učiliště
- f) Akademie Vězeňské služby

VSČR má přesně definované úkoly a to především kdy spravuje a střeží vazební věznice, věznice, ústavy pro výkon zabezpečování detence. Její náplní práce je střežení, předvádění a eskortování osob ve výkonu vazby, zabezpečovací detence a trestu odnětí svobody. [11]

4.1. Věznice Vinařice

Věznice Vinařice se nachází poblíž středočeského města Kladna, na pomezí městské části Kladno-Švermov směrem na Slaný. Katastrálně zařazené do obce Vinařice. Věznice sousedí s důlním pracovištěm Mayrau, které je již, ale uzavřené, funkční je pouze skanzen důlní těžby na uhlí. Důlní věž skanzenu je orientačním bodem polohy věznice. [19]

Historie věznice

Věznice sloužila v období 1945 – 1947 jako tábor válečných zajatců a retribučních vězňů, kteří byli pak dále přemísťováni do dalších zařízení podle potřeby. [19]

V roce 1949 došlo ke zrušení původního účelu a v roce 1950 se věznice stává pracovním táborem, který slouží jako pobočka krajské věznice v Praze. Zřizovatelem tohoto zařízení bylo Ministerstvo spravedlnosti a jako nástroj pro uplatňování státní moci vznikl Sbor vězeňské stráže. [19]

Fungování samostatného vězeňského zařízení se datuje od roku 1955, které bylo zřízeno tajným rozkazem ministra vnitra č.189/1955. Vězni se do vinařické věznice umísťovali na základě soudního rozhodnutí a jejich pracovní náplní byla převážně těžba uhlí v přílehlém důlním pracovišti. [19]

V 70 letech minulého století došlo k velké rekonstrukci vězeňského objektu, kdy vznikaly nové budovy odsouzených a kapacita dosahovala až 2000 vězňů. V 90 letech prošla věznice znovu architektonickými změnami, kdy byla rozšířena kapacita věznice o nově rekonstruovanou budovu zvanou K. [19]

Na konci minulého tisíciletí došlo v tomto zařízení několikrát ke změně její profilace, kdy podle nově vzniklého třídění odsouzených osob byla věznice označena s profilací B, C pak jen C a znovu navracena do profilace B a C. [19]

V současné době jsou ve věznici umístěni vězni v kategorii B- dozor a vězni C – ostraha. Kapacita věznice je z bezpečnostních důvodů navržena na 900 odsouzených. [19]

5. Plány Věznice Vinařice

Plán vyrozumění a svozu

PVaS je základním prostředkem Věznice Vinařice k řešení mimořádné události jako je požár v prostorách věznice. PVaS je možné realizovat ve dvou variantách, v základní a rozšířené. [13]

Tento dokument je souhrn nařízení, opatření a realizací jak v co v nejkratším časovém horizontu dostat do dané věznice co největší počet příslušníků VSČR a kompetentních zaměstnanců Věznice Vinařice a realizovat příslušná opatření k potlačení a zastavení vzniklé mimořádné události. [13]

Základní varianta Plánu vyrozumění a svozu

Základní variantu PVaS realizuje vždy VISS, VISS vyhlásí PVaS na základě rozkazu nadřízeného, který je kompetentní k vydání rozkazu nebo na základě vlastního rozhodnutí, hrozí – li nebezpečí z prodlení. [13]

Zaměstnanci jsou za účelem včasného vyrozumění zařazeni do svozových okruhů podle místa bydliště. Osobou odpovědnou za vyrozumění ostatních zaměstnanců svozového okruhu je každý příslušník v daném okruhu. [13]

Příslušníci, příslušnice a vybraní občanští zaměstnanci Věznice Vinařice,

kteří mají místo pobytu vzdálenější než 15 km od věznice jsou zařazeni do kategorie „mimo svoz“ a nejsou v rámci této varianty běžně stahováni do věznice. O stažení zaměstnanců, kteří jsou zařazeni do kategorie mimo svoz, rozhoduje ředitel věznice. Stejným způsobem se postupuje u zaměstnanců, kteří jsou po dobu dočasné nepřítomnosti v místě pobytu uvedeného v dokumentaci PVaS zapsáni v knize operativního dosahu. [13]

Vlastní telefonické vyrozumívání zaměstnanců řídí ISS - O a provádí ho pověřené a poučené osoby, které určí VISS. [13]

Vyrozumívání se provádí v pořadí: ředitel Věznice Vinařice, 1. zástupce ředitele Věznice Vinařice, vyjednávající, členové krizového štábu Věznice Vinařice pokud je svolán krizový štáb, dva příslušníci zasahující pod jednotným velením – zásahová jednotka, zpravidla velitel a jeho zástupce, pohotovostní řidič, dva další řidiči Věznice Vinařice, dále po jednom příslušníkovi z každého okruhu. Ten je povinen informovat buď telefonicky, nebo osobně ty zaměstnance, které mu pověřená osoba jmenovitě sdělí. Současně je oprávněn využít dalšího příslušníka vyrozuměného jako budiče. [13]

Zaměstnanci – osamělí rodiče pečující o dítě do 15-ti let věku a těhotné ženy, jakož i ženy s dětmi do 15- ti let věku dítěte, pokud je jejich rodinný příslušník, s nímž o tyto děti pečují rovněž s příslušníkem VSČR, nejsou v rámci této varianty do Věznice Vinařice běžně stahováni. [13]

Zaměstnanec, který se v době svého osobního volna bude zdržovat po dobu delší než 24 hodin jinde, než v místě pobytu uvedeného v dokumentaci PVaS, je povinen se zapsat do knihy operativního dosahu na operačním středisku Věznice Vinařice. Do knihy operativního dosahu uvede jméno, příjmení datum a čas odjezdu, datum a čas předpokládaného návratu, místo pobytu a způsob vyrozumění. Do knihy operativního dosahu se nezapisují zaměstnanci, kteří čerpají dovolenou. [13]

Rozšířená varianta Plánu vyrozumění a svozu

Rozšířenou variantu PVaS vyhláší VISS na rozkaz ředitele Věznice Vlnařice, tato varianta je využívána velmi výjimečně, kdy vzniklá mimořádná událost vyžaduje nasazení velkého počtu zaměstnanců Věznice Vlnařice. Po vyhlášení této varianty jsou všichni zaměstnanci věznice stahováni do Věznice Vlnařice bez ohledu, do jaké kategorie svozu patří. Rozšířená varianta PVaS není vyhlášována při cvičných prověrkách akceschopnosti věznice. [13]

Plán zesíleného střežení

Plán zesíleného střežení věznice, realizuje VISS. PZS musí být dokončen do 70 minut od realizace PVaS, v tomto plánu jsou zesilovány strážní stanoviště o příslušníky VSČR tak, aby dle strážní dokumentace byli tito příslušníci rozmístěni dle charakteru a místa výskytu mimořádné události ve Věznici Vlnařice. PZS může být vyhlášen vždy jen, je-li vyhlášen PVaS a je doprovodným prostředkem k zajištění bezpečnosti uvnitř věznice. PZS je pověřen příslušník zařazen ve Věznici Vlnařice jako ISS. [13]

Plán obrany

Plán obrany je jedním z dalších prostředků k zajištění bezpečnosti věznice. POV je koncipován tak, aby byla Věznice Vlnařice zajištěna proti hrozícímu nebezpečí zvenčí, na rozdíl od PZS jsou zde posilovány síly u hlavních vstupů Věznice Vlnařice a před nimi. POV vyhláší VISS a je povinen ho dokončit do 90 minut od realizace PVaS pokud se zaujímá jako druhé opatření k realizaci PZS. [13]

Jako nástroj bezpečnosti Věznice Vlnařice může být realizován, jen pokud je vyhlášen PVaS. V tomto dokumentu je možná i součinnost s ostatními ozbrojenými složkami státu, převážně s Policií České republiky, kde hlavním úkolem je zabezpečení přilehlého prostoru kolem Věznice Vlnařice a možné zabránění dalších vzniklých návazných mimořádných situací. [13]

Plán součinnosti mezi věznicemi

Tento dokument byl navrhnut Generálním ředitelem Vězeňské služby a má za úkol sloužit jako podpůrný prostředek mezi věznicemi v České republice. Jeho hlavním bodem je vzájemná výpomoc mezi věznicemi při vzniklé mimořádné události. [13]

V tomto plánu jsou věznice rozděleny do čtyř regionů, které mají za povinnost si vzájemně pomoci v krizových situacích. Při vzniku mimořádné události pověřená osoba nejčastěji ISS-O informuje ostatní věznice v přiděleném regionu o vzniku mimořádné události, při vyhodnocení potřeby jsou staženy pohotovostí zásahové jednotky věznic regionu a vyslány do věznice vyžadující pomoc při řešení krizové situace. [13]

Při využití této spolupráce je osobou, která řídí koordinaci mezi věznicemi vždy příslušník, který vyhlásil PVaS, jemu jsou podřízeny všichni příslušníci poskytnutí k řešení vzniklé krizové situace. [13]

Dohody o spolupráci

Tato forma plánů o spolupráci mezi Policií České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky je z hlediska spolupráce neméně důležitá jako ostatní plány vzniklé k vyřešení vzniklých krizových situací ve věznicích v České republice. Dohoda o spolupráci s policií je uspořádána tak, že PČR v této roli má za úkol zajistit bezpečnost před Věznicí Vinařice a v případě nutnosti nebo potřeby poskytnou věznici prostředky, které Věznice Vinařice není schopna disponovat. [13]

Plány ve, kterých HZS spolupracuje s Vězeňskou službou, jsou naplánovány tak, aby byla Věznice Vinařice ochráněna při vzniku mimořádné události z hlediska vzniku požáru, chemického útoku aj. Ředitel Věznice Vinařice má za povinnost vytvářet takové plány, které plně splňují veškeré protipožární zabezpečení daných objektů Věznice Vinařice a v rámci dohody jsou tyto plány prověřovány cvičnými protipožárními akcemi. Při vzniku skutečné mimořádné

události se pravomoc rozdělí tak, že v režii Věznice Vinařice zůstává realizace PVaS a HZS se soustředí na řešení situace kolem vzniku požáru. [15]

Požární ochrana ve Věznici Vinařice

Požární ochrana ve Věznici Vinařice je stanovena vnitřními předpisy vycházející z požární ochrany, vytyčena je organizace požární ochrany ve Věznici Vinařice, vytvořena dokumentace požární ochrany organizační jednotky, známý jako požární řád dále pak dokumentace jako požární poplachová směrnice, požární evakuační plán, stanovení se rozmístění a použití věcných prostředků požární ochrany a bezpečné stanovení vzdálenosti hořlavých látek od topidel. [15]

Organizace, řízení a povinnosti na úseku požární ochrany ve Věznici Vinařice

Mezi základní povinnosti příslušníků a civilních zaměstnanců Věznice Vinařice při dodržování PO patří dodržování veškerých předpisů vztahujících se k vykonávané činnosti a práci, které jsou určeny pracovními postupy a předpisy k zajištění PO.[15]

Všichni zaměstnanci se musí povinně podrobit vstupnímu a opakovanému školení PO v předepsaných časových intervalech a zúčastnit se ověření znalostí PO v předepsaném rozsahu. .[15]

Mezi další povinnosti příslušníků a civilních zaměstnanců Věznice Vinařice patří počínání si tak, aby svým jednáním nezapříčinili vznik mimořádné události jako je požár a tím nezapříčinili ohrožení života nebo zdraví svého nebo ostatních osob, zvířat a majetku, převážně při užívání a používání tepelných, plynových, elektrických a jiných spotřebičů a zařízení, při manipulaci nebo používání hořlavých či nebezpečných látek zejména při manipulaci s otevřeným ohněm. [15]

Zaměstnanci Věznice Vinařice plní příkazy a dodržují zákazy zajišťující požární bezpečnost na vyznačených nebo požárně nebezpečných úsecích Věznice Vinařice. Každý má za povinnost nepoškozovat a udržovat věcné prostředky

požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení v použitelném stavu. Je velmi důležité znát rozmístění a uložení věcných prostředků PO a požárně bezpečnostních přístrojů a zařízení na určeném stanovišti nebo pracovišti a být seznámen a znát způsob použití a využití těchto prostředků PO. [16]

Při zjištění nebo zpozorování požáru se každý zaměstnanec Věznice Vinařice snaží uhasit všemi dostupnými prostředky, není-li to v jeho silách musí co nejdříve provést opatření k zamezení šíření požáru, ohlásit požár na ohlašovně požáru umístěné na operačním středisku Věznice Vinaře nebo VISS a vyhlásit požární poplach, voláním „HORÍ“. [16]

Po vzniku požáru se řídí zaměstnanci Věznice Vinařice pokyny a rozkazy příslušníka zpravidla VISS, který rozhoduje a organizuje záchranné a likvidační práce při požáru a případnou evakuaci a po příjezdu HZS se řídí pokyny velitele zásahu, při zdolávání požáru, živelných katastrofách a jiných mimořádných událostí poskytuje přiměřenou osobní a věcnou pomoc. [16]

Svému nadřízenému hlásí závady a nedostatky na úseku PO. Každý vzniklý požár i ten, který byl svými silami a prostředky uhašen musí být bez zbytečného odkladu oznámen. Veškeré užívané přístroje a zařízení se používají zásadně dle stanoveného návodu výrobce a platných právních předpisů, před opuštěním stanoviště nebo pracoviště je povinen provést takové opatření, aby nedošlo ke vzniku požáru, havarijního stavu nebo ohrožení života, zdraví nebo škodám na majetku. [16]

Zakázané činnosti zaměstnanců Věznice Vinařice

Zaměstnanec, který bezdůvodně a zcela vědomě přivolá jednotku PO nebo zneužije linku tísňového volání, může dostat pokutu až do výše 10 000 Kč. Zaměstnancům je zcela zakázáno provádět ty práce, které mohou vést ke vzniku požáru, pokud nemají a nesplňují odbornou způsobilost, dále je zakázáno zneužívat nebo jinak znemožňovat použití hasičských přístrojů, hydrantů a požárně

bezpečnostních zařízení.[16]

Požární ochrana ve Věznici Vinařice

Ve Věznici Vinařice PO zahrnuje organizační, technická, výcviková a výchovná opatření, která ve svém výčtu směřují k předcházení požáru a tím dochází k zabránění ohrožení života a zdraví nebo hmotným škodám na majetku v prostorách Věznice Vinařice. [15]

Ve Věznici Vinařice odpovídá za výkon PO ředitel věznice, je odpovědný za organizování, řízení a provádění opatření v PO jakož i za jejich kontrolní činnost a kontrolu a v rozsahu své pravomoci jsou vedle ředitele věznice odpovědní i vedoucí zaměstnanci jednotlivých částí věznice tj. vedoucí oddělení. [15]

Dokumentace požární ochrany ve Věznici Vinařice

Dokumentace PO Věznice Vinařice se stanovuje dle nařízení generálního ředitele vězeňské služby č.9/2015 Sb., které stanoví potřebnou právní dokumentaci PO ve věznicích. [15]

Stanovená dokumentace PO ve Věznici Vinařice

Požární řád

Požární řád ve věznici stanoví zásady, tak jak se máme chovat, abychom nezpůsobili požár. [15]

Požární poplachová směrnice

Požární poplachová směrnice Věznice Vinařice stanoví zásady, jak se máme chovat při zjištění požáru. [15]

Požární evakuační plán

Požární evakuační plán Věznice Vinařice stanoví zásady, jak bude probíhat evakuace osob, zvířat a materiálu z objektu Věznice Vinařice, který je zasažen požárem. [15]

Řád ohlašovny požáru

Řád ohlašovny požáru Věznice vinařice stanoví zásady pro obsluhu ohlašovny požáru – VISS, ISS-O, ISS tak jak mají tito příslušníci v případě nahlášení požáru v objektu věznice postupovat. [15]

Zásady při používání prostředků požární ochrany ve Věznici Vinařice

Ve Věznici Vinařice je rozmístění hasicích přístrojů podle zásad vyhlášky č. 246/2001 Sb.

Umístění jednotlivých hasebních prostředků PO musí umožnit jejich snadné a nekomplikované a rychlé použití. Hasicí přístroje se umísťují tak, aby byly snadno viditelné a zcela volně přístupné. Hasicí přístroje se zpravidla umísťují tam, kde hrozí nejpravděpodobněji výskyt požáru nebo v jeho blízkosti a dosahu. Rukojeť hasicího přístroje umístěného na svislé stavební konstrukci musí být nejméně 1,5 m nad úrovní podlahy. Použití a využití jednotlivých PHP a jejich zásah je uveden na každém hasicím přístroji. [12]

Použití požárních hasicích prostředků

Práškový hasicí přístroj

Ideální a doporučené použití: průmysl, energetika, důlní hornictví, obchod, olejové a plynové kotelny, kanceláře, knihovny, rodinné domy, garáže, rekreační objekty.

Třída požáru: A, B, C.

Vhodné a doporučené použití: Sklady, úřady, obchodní domy, archivy, hotely, nemocnice, školy, chaty, chalupy, sklepy, dílny, automobily, železniční přeprava.

Nevhodné a nedoporučené použití: Zpravidla tam, kde nesmí dojít k poškození vodou nebo pěnou, k hašení zařízení pod napětím maximálně do 1000 V z minimální vzdálenosti 1 m. Jemná mechanika a elektronika, telefonní rozvodny, místnosti, kde jsou přístroje citlivé na prach a drobné nečistoty.

Nesmí se použít: Lehké hořlavé a alkalické kovy, volně ložené sypké materiály, prach. [12]

Sněhový hasící přístroj

Ideální a doporučené použití: Elektrická zařízení pod napětím, hořlavé plyny.

Třída požáru: B, C.

Vhodné a doporučené použití: Potravinářství, energetika, laboratoře, prostory s jemnou mechanikou, elektronickými zařízeními nebo hořlavými kapalinami. Tam, kde by neměly zůstat zbytky hasební látky.

Nevhodné a nedoporučené použití: Pevné látky typu dřeva, uhlí, textilií. Na otevřených prostranstvích s velkou výměnou vzduchu. V uzavřených prostorách s výskytem osob.

Nesmí se použít: Hořlavé prachy, sypké látky, hořlavé a alkalické kovy. [12]

Pěnový hasící přístroj

Ideální a doporučené použití: Hořlavé kapaliny nemísící se s vodou.

Třída požáru: A, B.

Vhodné a doporučené použití: Komerční objekty, sklady, domácnosti, pevné látky.

Nevhodné a nedoporučené použití: Hořlavé kapaliny nízko vroucí a mísící se s vodou, hořlavé plyny a kovy.

Nesmí se použít: Elektrická zařízení pod napětím a v jejich blízkosti, hořlavé kovy. [12]

Vodní hasicí přístroj

Ideální a doporučené použití: Pevné hořlavé látky organického původu, které žhnou.

Třída požáru: A.

Vhodné a doporučené použití: Papírenský a dřevařský průmysl, sklady pevných hořlavých látek, školy, archivy. Hořlavé kapaliny rozpustné ve vodě.

Nevhodné a nedoporučené použití: Hořlavé kapaliny nemísí se s vodou, hořlavé plyny. Cenné materiály a zařízení, kde je nebezpečí škod promáčením.

Nesmí se použít: Elektrická zařízení pod napětím a v jejich blízkosti, lehké alkalické kovy, látky, které reagují prudce s vodou. [12]

Třídy požáru podle druhu hořlavé látky

A B C D

A. Požáry pevných látek hořících plamenem, jejichž hoření je považováno žhnutím. Např. dřevo, sláma, uhlí, papír, textil, plasty, látky organického původu.

B. Požáry kapalných látek a látek přecházejících do kapalného stavu. Např. benzín, olej, nafta, mazadla, laky, barvy, ředidla, aceton, alkohol, tuky, vosky, pryskyřice, asfalt.

C. Požáry plyných látek hořících plamenem. Např. zemní plyn, propan-butan, svítiplyn, acetylen, vodík, metan.

D. Požáry lehkých a alkalických kovů. Např. hořčík a jeho slitiny s hliníkem.
[12]

Činnost zaměstnanců při požáru Věznice Vinařice, způsob evakuace jednotlivých prostor Věznice Vinařice.

Při zpozorování požáru nebo jeho vzniku je každý zaměstnanec Věznice Vinařice povinen postupovat podle pokynů uvedených v požárních poplachových směrnicích, které Věznice Vinařice musí disponovat a se kterými musí být všichni zaměstnanci seznámeni. [16]

Hlavní zásady, kterými se musí řídit každý zaměstnanec Věznice Vinařice jsou:

- Požár ohlásit na ohlašovně požáru, umístěné na operačním středisku Věznice Vinařice.
- Zahájit hasební práce bez zbytečného odkladu.
- podílet se na evakuaci osob a zvířat.
- Poskytovat osobní pomoc.

Způsob evakuace jednotlivých prostor Věznice Vinařice je uveden v požárním a evakuačním plánu Věznice Vinařice se kterým je povinen se každý zaměstnanec povinen seznámit, dále je uveden v grafických znázorněních

únikových cest, které jsou uvedeny v jednotlivých objektech a prostorách Věznice Vinařice. [16]

6. Věznice a specifika místa zásahu

Pro zasahující složky IZS představuje věznice soubor několika zvláštností oproti jiným místům, kde tyto složky běžně zasahují. Věznice z hlediska samotného zásahu není ideálním prostředím a je nutné samotný zákrok přizpůsobit tomuto místu.

Příjezd jednotek IZS do věznice

Věznice je pro společnost uzavřený objekt a takový se řídí zvláštním režimem. V okamžiku kdy přijedou složky IZS musí se podrobit kontrole vstupu, kontrola vstupu spočívá v identifikaci osob a prohlídce vozidel a jeho nákladu. [14]

Tento akt je potřebný k zajištění bezpečnosti ve věznici, kdy by vstupující osoby mohly zneužít mimořádnou událost k útěku, únosu nebo přepadení věznice. [14]

V důsledku mimořádné události se praktikuje zmírněný režim opatření, kdy identifikace může probíhat před příjezdem do věznice tzv. před branou a identifikace osob vstupujících do objektu proběhne formou kontroly velitele posádky vozidla. Všichni členové ve vozidle se neprokazují příslušnosti ke své složce v rámci IZS. [14]

Pohyb po věznici

Všechny osoby, které nejsou proškoleny o zásadách potřebných k chování ve věznici musí být doprovázeny zaměstnanci věznici. [14]

Při mimořádné události to platí i pro složky IZS, doprovod příslušníky věznice je nezbytný nejen z hlediska, aby věznice chránila své zájmy, ale i z důvodu zdraví doprovázených osob.

Na místo zásahu jsou členové IZS doprovázeni minimálně jedním příslušníkem věznice, na místech kde hrozí nebezpečí od vězněných osob vstupuje vždy první příslušník věznice. [14]

Dveře

Ve věznici jsou vždy dveře uzamčeny, toto specifikum musí být z hlediska bezpečnosti dodržováno. Další zvláštností jsou zamřížované dveře tzv. katry, tyto dveře v případě potřeby není možné vyrazit. [14]

Okna

Všechny okna ve věznici jsou opatřeny mřížemi proti zneužití útěku vězněnou osobou. Z důvodu tohoto opatření není možné okna využít v případě únikové cesty. [14]

Vězněné osoby

Věznice je nápravné zařízení, kde jsou umístěny osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, z hlediska bezpečnosti je proto nutné brát tuto skutečnost na zřetel. Zasahující složky nemohou tyto osoby vykázat z místa události. Evakuace z místa události probíhá ve většině případů před příjezdem složek IZS.

Vězněné osoby nikdy nechodí v době mimořádné události bez doprovodu příslušníka vězeňské služby. Každá mimořádná událost může být jen doprovodným jevem ke zneužití situace vězni. [14]

Odjezd z věznice

Při odjezdu z věznice musí každá osoba včetně vozidel a materiálu, vybavení projít kontrolou příslušníky vězeňské služby. Toto opatření je nezbytné k zamezení zneužití vězni k odchodu ze střeženého objektu, prohlídka vybavení je z bezpečnostního opatření, aby případné zapomenuté nářadí a vybavení nesloužilo k zneužití útěku vězněnou osobou. [14]

7. START

Metoda třídění velkého počtu raněných zvaná START se používá pro třídění osob postižených mimořádnou událostí .

S – snadná

T – terapie

A – a

R – rychlé

T – třídění

Pro užití metody START je potřeba určit třídící skupinu o počtu minimálně 1+2, která je zpravidla součástí skupiny vyhledávací, záchrannou skupinou a je nezbytné vymezit prostor pro jejich nasazení. Vhodné je je-li ve skupině zdravotník nebo jiná osoba se zdravotnickou klasifikací.[1]

Velitel zásahu po dohodě s vedoucím lékařem záchranné akce určí místo kde se bude nacházet stanoviště třídění raněných v prostoru pro poskytování zdravotní péče. Prostor musí být přístupný pro vozidla ZZS.[1]

Skupina, určená jako třídící se vybaví pomůckami nezbytnými pro poskytování první pomoci a třídění. [1]

Třídění

Vedoucí třídící skupiny postupuje tak, aby označil viditelně každého, kdo prošel tříděním. Vedoucí třídící skupiny se věnuje pouze třídění a provádí úpravu záklonu hlavy a kontrole stavu raněných.[1]

Na jeho pokyn provádí ostatní členové skupiny první pomoc podle výsledku třídění. Oběti se dle metody třídí do čtyř skupin. Nejprve se určí oběti označené červeným štítkem nebo páskou.[1]

Skupiny dle metody START

Zelená

- Osoby mohou sami odejít nebo se vzájemnou pomocí

Černá

- mrtví nebo mají poranění, které je neslučitelné se životem
- označení se ponechávají na místě nálezu

Červená

- neodkladná první pomoc a přednost při transportu
- zranění jsou v kritickém stavu, mohou přežít dostanou-li neodkladnou první pomoc

Žlutá

- neodkladná první pomoc a převoz až po raněných označených červeně
- zranění nejsou v kritickém stavu [1]

8. Kazuistika

8.1. Požár Věznice Vinařice

Dne 31. 12. 2016 ve večerních hodinách byl ohlášen požár ve Věznici Vinařice. Ve věznici v místě vězeňské prodejny nastal požár, ke kterému zamířili JPO Kladno, Pcher a Vinařic.

V okamžiku vypuknutí požáru v místě události nebyli přítomny žádné osoby, umístění prodejny je v areálu věznice bez přítomnosti vězňených osob. V objektu zasahovala pouze profesionální jednotka ze stanice Kladno.

Zásah byl proveden v dýchací technice dvěma vodními proudy, objekt je silně zakouřen a je nutné jeho odvětrání.

Jako příčina požáru byla označena vadná elektroinstalace.[17]

8.2. Požár Vazební Věznice Praha Pankrác

Dne 10. 4. 2015 ve večerních hodinách byl ohlášen požár na jednom ze dvorů věznice. Na dvoře se vznítilo uskladněné polystyrenové obložení, které mělo sloužit k zateplovacím účelům ve věznici.

Vězňené osoby byly z přilehlé budovy evakuovány do jiného objektu věznice. Z celkového počtu evakuovaných bylo více jak 100 osob z řad vězňů přemístěno z důvodu průniku kouře do cel.

Z důvodu řešení jiné situace ve věznici, kdy v té době na místě zasahovala ZZS byli přivolány do věznice jednotky HZS Praha ze stanice Centrála a KRČ včetně dvou automobilových žebříků.

JPO po svém příjezdu zjistili, že za požárem stojí stavební materiál, před příjezdem JPO už vzniklý požár hasili příslušníci vězeňské služby. Z důvodu silného

větru, který nafoukával kouř na zasahující příslušníky věznice, museli tito příslušníci být ošetřeni v nemocnici.

Kvůli mimořádné události ve věznici byl částečně realizován Plán Vyrozumění a Svozu. Zásah složek IZS se obešel bez vzniklých problémů. [18]

9. Cíl práce

Cílem práce je nastínit problematiku zásahu složek Integrovaného záchranného systému ve Věznici Vinařice.

V teoretické části se bakalářská práce zabývá platnými právními předpisy, vysvětluje základní pojmy k utvoření uceleného náhledu na problematiku specifického místa zásahu pro složky integrovaného záchranného systému jako je Věznice Vinařice.

Praktická část je věnována modelové situaci požáru ubytovny odsouzeným, analyzuje samotný zásah složek IZS a Vězeňské služby, proběhne analýza procesu nasazování sil a prostředků a budou popsány nejčastější rizika pro zasahující složky.

Výstupem práce bude navržení metodického listu pro Věznici Vinařice, a budou doporučeny některé změny, které mají za cíl usnadnit a zlepšit některé části samotného zásahu při mimořádné události.

10. Metodika bakalářské práce

Teoretická část bakalářské práce je vypracována pomocí platných právních předpisů vztahující se k problematice zásahu složek IZS ve věznici a Vězeňské služby a odborné literatury.

Zvolená metodika praktické části této práce vycházela z problematiky a specifičnosti zvoleného tématu. Jako jedna z metod závěrečné práce byla vybrána metoda pozorování. Další vybraná metoda byla zvolena tak, aby co nejlépe přiblížila danou problematiku, protože jsem potřeboval, co nejvíce obraz přirovnat k realitě zvolil jsem metodu modelování.

Metoda pozorování je základem jakékoli výzkumné metody, oproti běžnému pozorování vychází tato metoda ze systematického pozorování dané skutečnosti, má vytyčený cíl a plánovité sledování určitých zákonitostí a jevů, jejím výsledkem je popis dané skutečnosti.

Metoda modelování odráží zjednodušený obraz skutečnosti nebo situace, která by za jistých podmínek mohla nastat.

Důvodem zvolení těchto metod vycházel z předpokladu, že nejvíce přiblíží danou problematiku při řešení mimořádné události složkami IZS ve Věznici Vinařice.

Pozorovací proces pro bakalářskou práci začal 1. 12. 2016 a pozorování dané problematiky bylo ukončeno 1. 4. 2017. Pozorování se uskutečnilo ve Věznici Vinařice. Během pozorování jsem byl svědkem nebo přímým účastníkem několika skutečností a to zejména ostrého požárního poplachu a zásahu složek JPO ve věznici a cvičného požárního poplachu realizovaného jako taktické cvičení a prověrka akceschopnosti věznice z pokynu generálního ředitelství Vězeňské služby.

Modelová situace byla vytvořena tak, aby připomínala co možná nejvíce situaci reálnou. Vzniklý požár na obytně odsouzených byl modelován na základě vzniklých

postřehů z metody pozorování a odvozen od kazuistiky vzniklých požárů v historii vězeňských zařízení.

11. Modelová situace mimořádné události ve Věznici Vinařice

Popisovaná modelová situace v této bakalářské práci vycházela ze situace, která by mohla v prostorách Věznice Vinařice nastat za jistých okolností a byla řešena z pohledu věznice a IZS. Tato modelová situace nastiňovala možný obraz řešení krizové situace.

Pro modelovou situaci v prostorách věznice byla vybrána situace, která představuje nejpravděpodobnější mimořádnou událost, která bude řešena složkami IZS a to požár ubytovny odsouzených.

Modelová situace popisované skutečnosti se nikdy neodehrála, pouze ilustruje možný scénář takto vzniklé mimořádné události jakým je požár ve věznici. Veškeré popisované úkony a zásahy složek IZS a Vězeňské služby vycházejí z platných právních předpisů, pozorování autora a konzultací s příslušníky IZS a věznice, kteří se zúčastňují reálných mimořádných situací a událostí.

Popis modelové situace

Dne 20. 4. 2017 v čase 20,48 byl na poplachovém monitoru operačního střediska věznice Vinařice zaznamenán poplachový alarm protipožárních klapek na oddíle ubytovny L5, který značil možný výskyt požáru v ubytovně odsouzených. Budova se nachází v prostoru odsouzených osob, budova je dvoupatrová, kdy na každém patře se nachází část pro civilní zaměstnance věznice s příslušníky VSČR a část pro odsouzené osoby.

Kapacita budovy je přibližně koncipována pro 100 osob. V každém patře budovy je umístěn požární hydrant s hadicí a PHP. ISS – O vyslání hlídky dozorců zjistil výskyt hustého kouře v kanceláři vychovatele oddílu L5. Tato skutečnost byla ihned oznámena přes radiostanici dozorců ISS – O na ohlašovnu požáru, která se nachází na operačním středisku Věznice Vinařice. Po podrobném prozkoumání ubytovny L5 dozorčí hlídkou bylo zjištěno ohnisko požáru v prostorách ubytovny L5 v části kulturní místnosti.

Hláskou pro komunikaci mezi odsouzenými a ISS – O, odsouzení z oddílu L4, které se nachází v druhém podlaží této budovy, operátorovi oznamují výskyt silného kouře a dýmu na patře. Strážný ze strážní věži umístěné za budovou L, oznamuje silný kouř vycházející z ubytovny L. Kouř vychází z obou podlaží ubytovny. ISS – O vysláním hlídky k ověření situace zjistil, že tato skutečnost se zakládá na pravdě.

Prvotní zásah a aktivace složek IZS.

Zjištěná situace vyžaduje vyslání strážní a zásahové hlídky a dozorců, která zároveň slouží jako požární hlídka do míst zasažené požárem. ISS-O zahajuje na přímý rozkaz VISS požární poplach dle směrnic operačního střediska. Bez odkladu je informováno OPIS HZS o výskytu požáru ubytovny odsouzených ve Věznici Vinařice.

Strážní a zásahová hlídka věznice s ochrannými protipožárními pomůckami se vlastními silami snaží hasicími prostředky hasit požár, který se šíří ubytovnou L.

VISS přímým rozkazem zahajuje realizaci základní varianty PVaS, který slouží k řešení vzniklé mimořádné události ve věznici. Příslušníci vyslaní ISS-O provádějí požární zákrok na oddíle L5 v části kulturní místnosti a na oddíle L5.

Realizace Plánu Vyrozumění a Svozu a příjezd IZS do Věznice Vinařice.

VISS informuje Ředitele věznice o vzniku mimořádné události ve věznici Vinařice. ISS-O zahajuje vyrozumění příslušníků a občanských zaměstnanců dle dokumentace o realizaci základní varianty plánu PVaS, jsou svolávány okruhy zaměstnanců k akceschopnosti věznice. V zasažené ubytovně požárem probíhá evakuace vězněných osob dozorcí dozorčí směny podle evakuačního a protipožárního plánu věznice dle stanovených bezpečnostních standardů a opatření.

Odsouzení odcházejí organizovaně na bezpečná místa určená protipožárním plánem věznice za doprovodu příslušníků dozorčí směny. Evakuaci vězněných osob a její realizaci koordinuje a řídí IDS. Přítomní civilní zaměstnanci věznice jsou informováni o mimořádné události signalizačním a světelným znamením umístěným

v areálu věznice. Tento signál upozorňuje všechny zaměstnance k okamžitému opuštění prostor věznice, kde se nacházejí odsouzení a informuje zároveň o realizaci PVaS.

ISS – O se stává koordinátorem vzniklé mimořádné události a koordinuje záchranné práce před příjezdem složek IZS.

Operační a informační středisko HZS ČR

Operační HZS SČK přijímá tísňové volání od ISS – O věznice a informaci o požáru v areálu věznice, požár zachvátil dvě patra ubytovny odsouzených, požár věznice vlastními silami a prostředky nedokáže potlačit. Operační HZS SČK vysílá do věznice dle poplachového plánu obce jednotky HZS.

Dále operační HZS SČK informuje operační středisko ZZS o vzniku mimořádné události ve Věznici Vinařice a nejbližší dostupnou nemocnici v tomto případě krajskou nemocnici Kladno. Další složka IZS PČR je zatím jen informována o vzniklé situaci a je připravena dle realizačních dohod vyrazit a být nápomocná ve věznici. Předpokládaný čas složek IZS do Věznice Vinařice je deset minut.

Činnost ve Věznici Vinařice při mimořádné události a při realizaci Plánu Vyrozumění a Svozu

Ve věznici probíhá realizace PVaS a do věznice přijíždějí první svolaní zaměstnanci věznice. Při vyhlášení PVaS byli do Věznice Vinařice staženi a informováni ISS – O, ředitel věznice a jeho náměstci, krizový štáb věznice, dále pak zásahová jednotka Věznice Vinařice a příslušníci zařazení do svozových okruhů při vyhlášení PVaS a vedoucí zaměstnanci oddělení a klíčoví civilní zaměstnanci dle stanovené dokumentace.

První do věznice dorazí jednotka HZS ze stanice Kladno, následovaná jednotkou Pcher. Následně dorazí před bránu věznice ZZS a to tým RZP. Na místo události doprovodí složky IZS VISS nebo jím pověřený příslušník, při této situaci to bude příslušník, kterého VISS určí, protože VISS koordinuje veškerou činnost

z operačního střediska věznice a po dobu kdy ve věznici není přítomný ředitel věznice ho zastupuje v plném, rozsahu.

VISS určil jako stěžejního příslušníka IDS, který bude nápomocný veliteli zásahu na místě události a bude spolupracovat a spolukoordinovat tuto činnost při záchranných a likvidačních pracích.

Jednotlivé úrovně koordinace při společném zásahu při mimořádné události

Velitel zásahu příslušník HZS SČK koordinuje v místě zásahu ubytovny nasazení složek, a na taktické úrovni řeší v místě předpokládaných účinků. Velitel zásahu organizuje členění místa zásahu tak, aby všechny záchranné a likvidační práce probíhali k úspěšnému vyřešení vzniklé mimořádné události.

Velitel zásahu určil vnější zónu pro uzavření místa zásahu, která byla v místě ubytovny L jako nebezpečnou zónu a charakteristickým nebezpečím v místě zásahu, nástupní prostor byl specifikován v místě před vycházkovým dvorem ubytovny O, týlový prostor byl vymezen v lokaci hospodářských budov mimo ohnisko požáru ubytovny odsouzených, shromaždiště odsouzených koordinuje ve spolupráci s dozorcí příslušník IDS, dle evakuačních plánů věznice jsou odsouzení evakuováni a shromážděni na vycházkových dvorech ubytoven, které nejsou zachváceny a dotčeny požárem.

Velitel zásahu pro potřeby třídění raněných určil po konzultaci s IDS vycházkový dvůr ubytovny M. Na tomto místě bude probíhat i tzv. triage ZZS popřípadě prostor pro umístění a identifikaci případných obětí. Pro případ rozšíření požáru byl určen úsek rozšíření mimořádné události o budovu E. Velitel zásahu si stanovil i velitelské stanoviště a stanoviště velitele zásahu a to v prostorách hospodářských budov, které se nacházejí mimo ohnisko požáru v místě bez přítomnosti odsouzených osob.

Po rozdělení a organizaci místa zásahu na pokyn velitele zásahu začínají příslušníci HZS hasit požár ubytovny 2, dle požárních a hasebních zvyklostí. Každý

příslušník HZS nebo skupina HZS, která vstupuje do objektu, kde se nacházejí odsouzení jsou doprovázeni členem nebo členy VSČR. Zásahová jednotka nebo jednotka pod jednotným velením má za úkol příslušníky HZS ochránit od možného nebezpečí hrozící od odsouzených osob, v tomto případě je to však jen z preventivních důvodů, neboť je předpoklad, že veškeré osoby byly včas ze zasažené budovy požárem evakuovány. Tato skutečnost je však domněnkou, jistotu potvrdí až početní prověrka stavu odsouzených provedená VISS.

Organizace bezpečnosti ve Věznici Vinařice

Po vyhlášení PVaS a příchodu prvních příslušníků do věznice realizuje na rozkaz VISS příslušník, který má na starost strážní směnu v tomto případě ISS Plán zesíleného střežení, který musí věznice zaujmout do 70 minut od vyhlášení PVaS. Tento plán má za úkol zdvojit strážní stanoviště věznice a tím přispět k vyšší bezpečnosti.

Z důvodu vyšší bezpečnosti je povolána i PČR, která na základě realizační dohody s Věznici Vinařice zabezpečí prostor okolí věznice a přilehlé komunikace v bezprostřední blízkosti areálu věznice, tento krok zabezpečí plynulé poskytování případné pomoci dodáváním potřebných sil a prostředků a zajistí bezpečnost hrozící z venku.

Evakuovaní vězni ze zasažené ubytovny 2, nacházející se na vyhrazeném místě pro evakuaci dle požárního plánu, jsou střeženi na vycházkovém dvoře příslušníky VSČR.

Krizový štáb věznice

Organizuje při vzniku této mimořádné události záchranné a likvidační práce prostřednictvím VISS tak, aby zajistil bezpečnost ve věznici a přijímá opatření přijímaných krizovým štábem GŘ VSČR. Předkládá krizovému štábu GŘ návrhy a způsoby řešení vzniklé při požáru ubytovny L objektu věznice.

Zdravotnická záchranná služba

Na místě určeném pro poskytování zdravotní péče osob zasaženým touto mimořádnou událostí poskytuje první zdravotnickou péči ve spolupráci se zdravotním střediskem věznice ZZS. Na tomto místě je přítomný lékař RLP a lékař věznice a to vedoucí lékař zdravotního střediska Věznice Vinařice.

Postižené osoby požárem ubytovny jsou tříděni na tomto místě dle závažnosti jejich zdravotního stavu. Neodkladné případy jsou za pomoci RZP transportováni do nejbližšího zdravotnického zařízení a to do krajské nemocnice Kladno. Jedná-li se o odsouzené osoby tak za přítomnosti příslušníků VSČR – eskortní směny a lékařského nebo záchranářského doprovodu.

Činnost po uhašení požáru ubytovny ve Věznici Vinařice

Po úspěšném uhašení požáru jednotkami HZS se jednotky HZS odebírají z místa mimořádné události do prostoru vymezené jako týlový prostor a zde velitel zásahu spolu s VISS a krizovým štábem věznice rozhodnou o dalších krocích vedoucích k nastolení bezpečnosti věznice a navrácení k běžné činnosti Věznice Vinařice.

Po všech záchranných a likvidačních pracích v prostorách věznice Vinařice se složky IZS shromáždí v týlovém prostoru věznice. VISS zahájí jmenovitou početní prověrku stavu a po této prověrce stavu, která kontroluje početní stav a přítomnost odsouzených ve Věznici Vinařice ukončuje ve spolupráci s velitelem zásahu záchranné a likvidační práce.

IZS opouští Věznici Vinařice a po odjezdu těchto složek ředitel věznice svolává veškeré zaměstnance věznice, vyjma těch službukonajících a zajišťujících důležitý zájem služby k vyhodnocení opatření k mimořádné události. Ředitel věznice ukončuje realizaci PVaS.

Příslušníci zajišťující důležitý zájem služby vykonávají svoji činnost dále do doby než tato skutečnost pomine. Jako důležitý zájem služby je potřeba realizovat

umístění odsouzených ze zasažené budovy požárem, střežení odsouzených ve zdravotnickém zařízení a převoz odsouzených do jiných věznic.

V místě mimořádné události začínají po odeznění všech možných nebezpečích vyšetřovací práce k zajištění příčin požáru, po linii vyšetřování HZS a orgánů věznice z oddělení prevence a stížností zvané OPaS.

Jako možná příčina vzniku požáru byl zjištěn zkrat na elektroinstalaci v kanceláři vychovatele oddílu L5 odkud se požár začal šířit kabelovou šachtou do prostor kulturní místnosti ubytovny odsouzených L4 a kulturní místnosti ubytovny L5. Tento závěr z vyšetřovacích prací byl poté předán kompetentním orgánům zajišťující dohled nad vězeňským zařízením.

12. Analýza zásahu složek IZS při mimořádné události ve Věznici Vinařice

Tato analýza se bude v této bakalářské práci zabývat rozfázováním průběhu řešení mimořádné události ve Věznici Vinařice složkami IZS dle modelové situace.

Analýza bude vycházet z 8 základními fázemi průběhu modelové situace. Každá fáze bude analyzována na slabé a silné stránky řešení mimořádné události.

Fáze řešení mimořádné události ve Věznici Vinařice:

1. Zjištění a zpozorování požáru.
2. Prvotní hašení požáru požární hlídkou.
3. Volání složek IZS.
4. Realizace PVaS.
5. Příjezd složek IZS do Věznice Vinařice.
6. Rozdělení kompetencí.
7. Samotný zásah složek IZS a Věznice Vinařice při mimořádné události.
8. Ukončení záchranných a likvidačních prací ve Věznici Vinařice.

1. fáze zjištění a zpozorování požáru

Na ubytovně odsouzených L5 se hláskou hlásí odsouzení operačnímu středisku a informují ho o silném zápachu od kouře. Strážný sloužící na strážní věži za ubytovnou L hlásí též ISS-O kouř vycházející z ubytovny L a to z obou jejich pater. Operátor na základě sdělených skutečností vysílá dozorce na ubytovnu.

Slabá stránka této fáze spočívá ve věrohodnosti podaných informací, kdy prvotní informace jsou podány z řad odsouzených, každou takto sdělenou informaci je zapotřebí ověřit a zde nastává časová prodleva.

Silnou stránkou této fáze je stále obsazení těchto prostor osobami, je tedy velmi pravděpodobné zjištění požáru v prvopočátku.

2. fáze prvotní hašení požáru požární hlídkou

Dozorci vybaveni hasebními prostředky vstupují na oddíl L5 a L4 a zjišťují na místě události rozsah požáru, požár se vyskytuje v místnosti vychovatele oddílu L5 a ten se rozšiřuje stoupačkami na oddíl L4.

Dozorci spolu se strážní a zásahovou hlídkou, která dorazila též na místo vyslání začínají na ubytovně L hasební činnost, dvě skupiny, které se skládají ze tří členů a jsou rozmístěny tak, aby byli schopni dostat požár pod kontrolu a umožnili průchod evakuovaným osobám ze zasažené ubytovny.

Slabá stránka této fáze spočívá v nedostatečné výbavě příslušníků věznice a jejich malým zkušenostem s hasebními činnostmi.

Silnou stránku lze spatřit v evakuaci osob ze zasažené ubytovny, evakuace vězněných osob v důsledku brzkého zjištění požáru má za následek eliminaci velkého rizika pro tyto osoby.

3. fáze volání složek IZS

Operátor vyrozumí operační středisko HZS a informuje ho o mimořádné události, operační důstojník HZS dle poplachového plánu obce vyhláší druhý stupeň poplachu a vysílá do věznice jednotky PO. ZZS je též o této události informována. PČR informuje operační dle realizační dohody.

Slabá stránka této fáze spočívá v okamžiku, kdy operační může špatně vyhodnotit vzniklou situaci, kdy situaci podcení nebo přecení.

Silná stránka informování složek IZS a jejich rychlé předání informací mezi sebou.

4. fáze realizace PVaS

Operační zahajuje na rozkaz VISS vyrozumívání příslušníků, obvolává jednotlivé okruhy stanovené dle příslušné dokumentace a stahuje do věznice příslušníky a vybrané zaměstnance.

Do věznice dorazí asi 80 % příslušníků věznice do 150 minut od realizace PVaS.

Slabá stránka fáze spočívá, kdy operátor musí každého v okruzích vyrozumět a v tu dobu není schopen se věnovat činnosti potřebné k řešení nastolené mimořádné události.

Silná stránka fáze je velké množství příslušníků, kteří dorazí do věznice.

5. fáze příjezd složek IZS do věznice

Do věznice přijíždějí první složky IZS, JPO ze stanice Kladno, Pchery a Vinařice následovány ZZS. Na vstupu do objektu je zkontrolována totožnost k příslušným složkám a kontrola vozidel a nákladu.

Slabá stránka této fáze je ztráta času, která spočívá v akceptování úkonů na vstupu do objektu.

Silnou stránku lze chápat v bezpečnostních opatření, které mají zabránit vstupu nežádoucích osob do věznice a možného zneužití nákladu k účelům útěku vězňených osob.

6. fáze rozdělení kompetencí

Po vjezdu složek IZS do věznice předává VISS velení zásahu veliteli JPO a zajišťuje jemu i ostatním členům složky IZS bezpečnost, která spočívá v evakuaci vězňených osob mimo místo zásahu a doprovázení vždy příslušníky VSČR.

Slabá stránka fáze nutnost doprovodu příslušníky VSČR. Jejich přítomnost na místě události, malá odbornost zaměstnanců věznice z hlediska fungování zásahu při mimořádné události.

Silná stránka přesné rozdělení kompetencí mezi VISS a velitelem zásahu JPO.

7. fáze samotný zásah složek IZS a Věznice Vinařice při mimořádné události

JPO rozmístí podél ubytovny E tak, aby potřebná vozidla byla připravena k zásahu, vozidla ZZS je rozmístí podél vycházkových dvorů, tak aby byly schopny co nejdříve odvázet raněné dle potřeby, vozidla PČR zabezpečí příjezdové cesty do věznice. Příslušníci věznice spolu s JPO vstupují na místo události zasažené požárem. Každá skupina je tvořena příslušníkem Vězeňské služby a JPO.

Slabá stránka neznalost prostředí JPO a neadekvátní vybavení příslušníků věznice.

Silná stránka spočívá přesně stanovených postupů pro řešení této situace, JPO provádí hasební činnost, ZZS zajišťuje zdravotnickou péči, PČR zajišťuje bezpečnost v okolí věznice a VSČR zajišťuje bezpečnost ve věznici a ochranu zasahujících složek IZS.

8. fáze ukončení záchranných a likvidačních prací ve Věznici Vinařice

Ukončení všech činností a předání místa končí ve chvíli, kdy proběhne početní prověrka stavu odsouzených a činnost ve věznici je dána do běžného chodu.

Slabá stránka fáze zneužití situace vězněnými osobami.

Silná stránka fáze, dobře zvládnutá koordinace mezi zasahujícími složkami IZS a Vězeňskou službou.

13. Analýza procesu nasazování sil a prostředků jejich koordinace a součinnost s Vězeňskou službou.

Vězeňská služba

- O nasazování sil a prostředků rozhoduje v době mimořádné události ředitel věznice v tomto případě VISS, který rozhodl z důvodu, kdy hrozilo nebezpečí z prodlení o realizaci PVaS.
- Z důvodu realizace PVaS do věznice je staženo asi 160 příslušníků vězeňské služby.
- Pro tuto mimořádnou událost byly využity především dopravní prostředky věznice, hasící prostředky, nosítka, detektor CO, vyváděcí masky.

JPO

- O nasazení sil a prostředků rozhodlo OPIS HZS, podle sdělených informací z věznice byl vyhlášen dle poplachového plánu obce druhý stupeň poplachu.
- Do věznice přijeli JPO ze stanice Kladno, Vinařice, Pchery, stanice Slaný, Smečno, Brandýsek, Hřebeč, Stanice Stochov, Braškov.

ZZS

- ZZS byla informována OPIS HZS a do věznice dorazila RLP, RZP.

PČR

- Před věznicí dorazily dvě vozidla PČR vyrozuměná OS věznice a nasazena byla k příjezdovým cestám před věznicí.

Koordinace je nastavena tak, kdy při mimořádné události JPO hasí požár věznice na ubytovně L, bezpečnost jim zajišťují příslušníci věznice, ZZS na určeném místě provádí záchranu a ošetření raněných a jsou případně transportováni do Nemocnice Kladno za doprovodu příslušníků VS. Policie zajišťuje okolní cesty směr na Kladno a Slaný, řídí dopravu kolem věznice.

14. Rizika pro zasahující složky

- Popálení (JPO, VSČR, ZZS)
- Nadýchání kouře (VSČR, JPO, ZZS)
- Napadení vězňenými osobami (VSČR, JPO, ZZS)
- Posttraumatická stresová porucha (VSČR, JPO, ZZS, PČR)

15. Doporučená opatření

Detektor kouře

- umístění detektoru kouře do každé ložnice odsouzených, chodeb oddílů a vybraných míst ve věznicí by v prvopočátku mohlo zabránit vzniku požáru větších rozměrů a to by v konečném důsledku značně snížil rozsah záchranných a likvidačních prací ve věznicí ať už samotným zásahem vězeňské služby nebo složek IZS. Pořízení 400 přístrojů by pro věznicí při ceně 200 Kč představovalo investici 80 000 Kč.

Tato investice je z celkového hlediska zcela nepatrná a v důsledném měřítku zcela má velkou návratnost kdy zachrání život nebo zdraví či majetek věznice.

Aplikace Plánu vyrozumění a svozu

- Tato aplikace má usnadnit ISS – O zdlouhavé telefonické vyrozumívání příslušníků věznice. Každý příslušník který vlastní mobilní telefon by v případě realizace PVaS byl vyrozuměn sms na svém telefonu a operační ve

věznici by jedním kliknutím rozeslal informaci o vzniku mimořádné události a příslušníci takto vyrozuměni by operačnímu odpověděli opět jedním kliknutím ano zúčastním se, ne – mám vážný důvod se realizace nezúčastním.

- Operační by ihned věděl kolik příslušníků má k dispozici při řešení události, dalším kladným bodem je nesmírná úspora času, která se dá investovat do řešení samotné události a její řešení.

Klíčový systém

- Systém generálního klíče je nesmírně důležitý z hlediska snadného otevírání potřebných dveří, v okamžiku kdy pověřený příslušník věznice běží se svazkem klíčů a hledá dle nápisu, který by tam měl tzv. pasovat je bohužel realitou každého zásahu, proto toto doporučení stojí za uvážení.
- Ředitel věznice a VISS by generální klíč měli u sebe a v případě potřeby ho použili k snadnému otevírání dveří.
- Investice do výměny stávajícího systému zámků by představoval pro věznici investici 100 000 Kč.

Vězeňská služba České republiky – Věznice Vinařice		
Taktické postupy Věznice Vinařice při mimořádných událostí		
Požár ve Věznici Vinařice	Metodický list číslo	1
	20.4.2017	stran 3

I.

Charakteristika

- 1) Předmětem tohoto metodického listu jsou zásady spolupráce Věznice Vinařice (dále jen věznice) a složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) při vzniku požáru v objektu Věznice Vinařice.

- 2) Zásah v objektu věznice se v zásadě provádí na žádost věznice, za podmínek stanovené zákonem. [11]

- 3) Pojmy pro účely tohoto metodického listu:
 - a) **objekt Věznice Vinařice** – pro veřejnost uzavřený prostor, ve kterém se nachází areál budov (ubytoven odsouzených, hospodářských budov a logistického zázemí). Budovy jsou trvale rozděleny uzamykatelnými uzávěry (katrové dveře, mříže, brány apod.), který mají přesně stanovený postup otevírání, v častých případech omezený různými bezpečnostními opatřeními.
 - b) **zařízení Věznice Vinařice** – prostředky, které jsou určeny pro monitorování pohybu osob (kamerový systém, signálně zabezpečovací prostředky apod.).
 - c) **orgán Věznice Vinařice** – ředitel Věznice Vinařice nebo jeho zástupce a v době jejich nepřítomnosti vrchní inspektor strážní služby (dále jen VISS), jehož služebna je určena i místem ohlašovny požáru.
 - d) **sektor zásahu** – se stává místo přímo zasažené požárem a jeho bezprostřední okolí.

II.

Úkoly a postup činností při požáru Věznice Vinařice

- 4) Věznice zabezpečuje úkoly, které jí přísluší ze zákona. [11]
- 5) Po příjezdu složek IZS orgán věznice, který do této doby prováděl a řídil záchranné práce a evakuaci, předá velení zásahu veliteli jednotky požární ochrany (dále jen JPO) a koordinuje práce tak, aby byl plně nápomocen veliteli zásahu.
- 6) Zásah složek IZS je součástí bezpečnostních opatření ve věznici při vzniku požáru, kdy velitel zásahu řídí požární zásah nebo záchranné práce v koordinaci s orgánem věznice.
- 7) Orgán Věznice Vinařice při požáru v areálu věznice, zejména:
 - a) rozhoduje o vpuštění složek IZS do věznice,
 - b) velitele zásahu informuje o specifických opatření nezbytných pro zásah v objektu věznice,
 - c) určí zařízení věznice využitelné pro zásah složek IZS,
 - d) vymezí jednotlivé zóny uvnitř objektu věznice pro zásah složek IZS,
 - e) vytvoří pro JPO zásahovou cestu s otevřenými průchody, které budou příslušníci vězeňské služby (dále jen VS) zabezpečovat,
 - f) zajistí ochranu a doprovod zasahujících příslušníků zejména JPO,
 - g) rozhoduje o způsobu evakuace vězněných osob, příslušníků VS, civilních zaměstnanců věznice a ostatních osob přítomných ve věznici ,
 - h) zajistí řádnou evidenci počtu příslušníků IZS nasazených při požáru v areálu věznice a jejich kontrolu vřed samotným vstupem a následným opuštěním věznice.
- 8) Velitel zásahu Věznice Vinařice před příjezdem IZS:

- a) řídí prvotní zásah, stanoví způsob zákroku a způsob komunikace,
- b) rozhoduje o záchraně osob, evakuace

III.

Zvláštnosti očekávané ve Věznici Vinařice

- 9) Při požárním zásahu lze očekávat zejména tyto zvláštnosti:
- a) časová prodleva pro složky IZS při vstupu do objektu věznice z důvodu bezpečnostních opatření,
 - b) odsouzené osoby se mohou snažit využít vzniklé mimořádné události k další trestní činnosti a to útěku, hromadným nepokojům apod.,
 - c) složky IZS jsou doprovázeny vždy příslušníky VS,
 - d) omezení možnosti využívání mobilních telefonů a radiostanic,
 - e) okna budov ve věznici jsou opatřena mřížemi, z toho plyne omezení nebo zcela nemožné využití pro únikové cesty apod.,
 - f) ve věznici se nacházejí sklady zbraní a střeliv
 - g) přítomnost civilních osob
 - h) ze stavebního hlediska složité a nepřehledné objekty

16. Diskuse

Ve chvíli, kdy jsem volil téma své bakalářské práce mě zaujala myšlenka o zpracování tématu, kdy složky IZS zasahují při mimořádné události.

Protože mé povolání je příslušník Vězeňské služby a sloužím v organizační jednotce Věznice Vinařice, volba tedy padla na téma zásahu složek IZS ve věznici, kterou znám nejlépe tedy Věznici Vinařice.

Za svoji profesní kariéru jsem zažil několik mimořádných událostí, kdy se jednalo o situace, které vyvolali odsouzené osoby jako vzpoura oddílů nebo technické závady, které zapříčinili požár věznice. A právě požár věznice mě zaujal z hlediska komplexního řešení dané mimořádné události.

I když, požáry se ve věznicích vyskytují zcela výjimečně, přesto je velmi důležité se na tento druh mimořádné události připravit. V okamžiku, kdy nastane tato situace, největším nepřítelem všech zúčastněných se stává čas, který neúprosně ubíhá a každá časová úspora, která vznikne ať už díky dobře proškoleným a zkušeným týmům osob, které ve věznici zasahují, nebo pomůckami, má cenu zlata nebo lépe řečeno cenu života nebo zdraví osob, které mohou v důsledku požáru být zachráněny. Nemluvě o škodách vzniklým na majetku věznice, osob odsouzeným k výkonu trestu nebo zachraňujícím složkám.

Vezmeme-li situaci, kterou jsem nastínil v bakalářské práci, musím se vrátit zpět na úplný začátek do okamžiku, který předcházel samotnému vzniku požáru na ubytovně odsouzeným.

Jedním z výstupů bakalářské práce bylo doporučení pořízení požárního hlásiče, který v prvotním okamžiku může rozhodovat o závažnosti případné mimořádné události.

Jak je to možné? Umístění požárních hlásičů do každé místnosti ve věznici, včetně chodem zapříčiní to, že poplachový alarm umístěný v hlásiči, zpozorní osoby

nacházející se poblíž možného zárodku budoucího požáru, ty včas zareagují a požár bude moci být v začátcích plně uhašen vlastními prostředky ve věznici.

Investice Vězeňské služby při zakoupení 400 přístrojů k varování před kouřem představuje náklady velké přibližně 80 000,-, které v důsledku vzniku mimořádné události mohou být z hlediska návratnosti splaceny do týdne.

Jen samotný proces, kdy budou dvě odsouzené osoby střeženi ve zdravotnickém zařízení přijde věznici přibližně na 20 000,-, za den. Do kalkulace byly započteny jen náklady na přesčasovou službu příslušníků, kteří vězně musí nepřetržitě střežit. Investice tedy představuje jen nepatrný náklad z komplexního hlediska, jaký přínos může požární hlásič přispět k ochraně života, zdraví nebo majetku.

Dalším doporučením z mé strany by bylo vytvoření aplikace k akceschopnosti ve věznici.

Vezmeme-li v úvahu, kdy věznice realizuje PVaS a ISS-O vyrozumívá každého příslušníka zařazeného do svozového okruhu, ztrácí spoustu drahocenného času, který by mohl efektivněji využít k řešení a koordinaci samotné mimořádné události, kdy ubytovnu ve věznici zasáhl požár. Stráví-li s každým příslušníkem pouhou minutu na telefonu přijde tento příslušník přibližně o 15 minut a to ještě za předpokladu, že vyrozumí prvního příslušníka v okruhu a ten zabezpečí další vyrozumění příslušníků.

Aplikace Poplach by tedy ušetřila spoustu potřebného času, který by operátor ve věznici využil smysluplněji a efektivněji. Aplikace by jedním odesláním zaručila vyrozumění všech příslušníků zařazených do svozových okruhů. Vyrozumění o vzniku mimořádné události by přišlo příslušníkům na mobilní telefon formou sms se zvukovým signálem. Investice by představovala pro věznici minimální náklady, věznice disponuje ve své sekci oddělením Informatiky, které by tuto jednoduchou aplikaci vytvořili. Celý proces záleží pouze na vyjádření a na schválení GŘ VSČR.

Při zásahu JPO v objektu věznice jsem si povšiml jak důležité je naleznutí správného klíče do správného zámku,

Vchodové dveře, katrové dveře, dveře na ubytovně odsouzených, dveře od místnosti vychovatele všechny, tyto dveře mají jiný klíč. V okamžiku vypuknutí požáru a vlivem stresu kdy příslušník věznice otevírá každé potřebné dveře a nese sebou svazek klíčů a v této stresující situaci se snaží marně otevřít potřebný zámek mě přiměl k zamyšlení, kdy by bylo vhodné použít centrální klíč, který by byl použit v mimořádných situacích, jako je tato.

Odpovědný příslušník by tento klíč dostal v případě mimořádné události a otevíral přístupovou cestu k požáru JPO. Toto opatření by mělo za následek ušetřený čas, který hraje ve vypjatých situacích důležitou roli.

Náklady na výměnu klíčovou systému pro celou věznici by představoval náklad ve výši 100 000,-.

Během požáru, který vznikl ve věznici, jsem dospěl k závěru, jak je potřebné, aby všichni zúčastnění měli přehled o činnosti, která následuje během vzniku požáru ve věznici. Při pátrání jsem dospěl k názoru, že by byla potřeba vytvořit dokument, metodický list k požáru ve věznici, se kterým by byl každý příslušník seznámen a měl možnost do něho nahlížet, a který by popisoval činnosti během požáru.

Velmi mě zaujali metodické listy HZS ČR, taktické postupy požárů tzv. Bojový řád jednotek požární ochrany. Na jejich platformě, jsem vytvořil metodický list Vězeňské služby Věznice Vlnařice.

Závěr

Každá mimořádná událost představuje pro složky integrovaného záchranného systému celou škálu opatření, přesné postupy záchranných prací a koordinaci mezi složkami, které se události zúčastňují.

Ne jinak tomu je při mimořádné události ve věznici, obzvláště, kdy toto zařízení zachvátí požár. Požár ve věznici v této bakalářské práci představoval jako jednu možnou mimořádnou událost, která se může přihodit.

Bylo zde představeno několik základních bodů pro ucelený náhled na problematiku specifického místa zásahu pro složky integrovaného záchranného systému.

Popsaná modelová situace měla přiblížit samotný průběh zásahu jejich a složek v koordinaci s Vězeňskou službou. Cílem práce bylo navrhnout některé opatření, které mají v konečném důsledku napomoci při mimořádné události zasahujícím složkám ve věznici a samotné věznici.

Ať už doporučení v metodickém listu, který byl vytvořen v této práci nebo systém generálního klíče či umístění požárních hlásičů a aplikace k svolávání příslušníků věznice k mimořádné události si z mého pohledu zaslouží šanci na uvedení do praxe.

Seznam použité literatury a zdrojů

Odborná literatura

- [1] ŠTĚTINA, Jiří a kolektiv, Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách, ed. 1., Praha: Grada, 2014, ISBN 978-80-247-4578-7.
- [2] SKALSKÁ, Květoslava, HANUŠKA, Zdeněk a DUBSKÝ, Milan, Integrovaný záchranný systém a požární ochrana, modul I., ed. 1., Praha: MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010, 44s. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [3] BALABÁN, Miloš, DUCHEK, Jan a STEJSKAL, Libor, Kapitoly o bezpečnosti, ed.1., Praha: Karolinum, 2007, 428s., ISBN 978-80-246-1440-3.
- [4] VILÁŠEK, Josef a FUS, Jan, Krizové řízení v ČR na počátku 21. Století, ed. 1., Praha: Karolinum, 2013, 266s., ISBN 978-80-24-621-70-8.
- [5] KROUPA, Miroslav a ŘÍHA, Milan, Ochrana obyvatelstva, ed. 1., Praha: Armex, 2006, 100s., ISBN 80-86795-33-0.
- [6] CHALOUPKA, Pavel a ŘÍHA, Milan, Krizové řízení a ochrana obyvatelstva, ed. 1., Praha: Námořní akademie České republiky, 2009, 129s., ISBN 978-80-87103-18-0.
- [7] GUSTAV, Šafr a kolektiv, Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru II., ed. 1., Brno: Tribun EU, 2014, 304s., ISBN 978-80-263-0724-2.
- [8] ŠENOVSKÝ, Michail, HANUŠKA, Zdeněk a ADAMEC, Vilém, Integrovaný záchranný systém, ed. 2., Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 157s., ISBN 978-80-7385-007-4.
- [9] KROUPA, Miroslav a ŘÍHA, Milan, Integrovaný záchranný systém, ed. 4., Integrovaný záchranný systém, 2011, 118s., ISBN 978-80-87451-01-4.

[10] VILÁŠEK, Josef, Krizové řízení, ed. 1., Praha: Karolinum, 2009, 81s., ISBN 978-80-246-1723-7.

Zákony a nařízení

[11] Zákon č.555/1992 Sb., Zákon o Vězeňské a justiční stráží České republiky.

[12] Vyhláška č.246/2001, Vyhláška Ministerstva vnitra o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

[13] Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č.35/2012, o činnosti Vězeňské služby České republiky po vyhlášení krizových stavů, při řešení krizových situací a mimořádných událostí a činnosti krizového štábu Vězeňské služby České republiky.

[14] Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č.23/2014, o vězeňské a justiční stráží.

[15] Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č.9/2015, o požární ochraně ve Věznici Vinařice

[16] Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby České republiky č.8/2016, o služební a profesní přípravě příslušníků Vězeňské služby České republiky.

Internetové zdroje

[17] Požár Věznice Vinařice: Požary.cz [online]. [citace 23-04-2017]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/153562-do-vinaric-zamirili-hasici-z-kladna-pcher-a-vinařic-k-pozaru-v/>

[18] Požár vazební Věznice Praha Pankrác. Vscr.cz [online]. [1.5.2017] Dostupné z: <http://www.vscr.cz/veznice-pankrac-26/informacni-servis-1616/aktuality-330/pozar-ve-veznici-praha-pankrac-12902>

[19] Věznice Vinařice. Vscr.cz [online]. [2.5.2017] Dostupné z: <http://www.vscr.cz/veznice-vinarice-97/o-nas-1936/veznice-vinarice-770/>

